

77  
HU

FACTS

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

ISSN 1725-7034

## A jó munkahelyi biztonság és egészségvédelem üzleti előnyei

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem jó az üzleti vállalkozásnak, ugyanakkor megléte jogi és társadalmi kötelezettség is. A vállalkozások értékelik, hogy a munkahelyi biztonság és egészségvédelem megóvja az embereket attól, hogy a munkavégzés miatt megsérüljenek vagy megbetegedjenek, de ugyanakkor ez a sikeres üzleti vállalkozás alapvető része is.



### A munkahelyi biztonság és egészségvédelem miért elengedhetetlen része a jó vállalkozásnak?

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem:

- segít annak szemléltetésében, hogy az üzleti vállalkozás társadalmilag felelős,
- megóvja és növeli a márkanévről kialakított képet és a márka értékét,
- segít a munkavállalók termelékenységének maximalizálásában,
- fokozza a munkavállalóknak a vállalkozás melletti elkötelezettségét,
- hozzáértőbb, egészségesebb munkaerőt teremt,
- csökkenti az üzleti költségeket, és mérsékli az üzleti tevékenység megszakításának gyakoriságát,
- lehetővé teszi, hogy a vállalkozások megfeleljenek az ügyfelek munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos elvárásainak, és
- a munkaerőt az aktívan töltött években való hosszabb maradásra bátorítja.

Minden vállalkozás jelentős előnyöket élvezhet a munkahelyi biztonságba és egészségvédelemben való beruházás révén. Egyszerű fejlesztésekkel növelhető a versenyképesség, a jövedelmezőség és a munkavállalók motivációja. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányítási rendszer végrehajtása hatékony kereteket teremt a balesetek vagy a megbetegedések megelőzéséhez.

### A munkahelyi biztonság és egészségvédelem legfontosabb elvei

- A munkahelyi biztonság és egészségvédelem javítása melletti elkötelezettség, vezető szerep
- Hatékony munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi politikák és eljárások
- Proaktív kockázatértékelési programok
- Képzett és hozzáértő munkavállalók
- Hatékony kockázatkezelő intézkedések
- Folyamatos nyomon követési és felülvizsgálati folyamat

Noha a helyes munkahelyi biztonság és egészségvédelem elvei valamennyi szervezetre vonatkoznak, a kereskedelmi motívumok nagyon eltérőek lehetnek a nagy és a kis szervezetek esetében.

### Nagy szervezetek

A jobb vállalatok már régen felismerték a róluk kialakított kép és a jó hírnevük jelentőségét.

„Az olyan vállalatok, amelyek szem előtt tartják a »hármás mércét«<sup>(1)</sup>, jobban teljesítenek kevésbé kifinomult társaiknál a részvénypiacon.” The Economist

A nagy szervezetek várhatóan magasabb elvárásokról tesznek tanúbizonyságot a vállalatvezetésben és nagyobb átláthatóságról az alkalmazott beszámolási gyakorlatukban. A piacmotivált gazdaságban a kockázatok tekintetében tudatosabb társadalommal való együttműködés kombinációja azt jelenti, hogy sok vállalat most ébred tudatára azoknak a jelentős előnyöknek, amelyekre a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi teljesítménynek a tágabb értelemben vett üzleti modellbe való integrálásával tehet szert. Ezek a következők:

- a vállalatról kialakított kép, valamint a vállalat márkaértékének és jó hírnevének javítása,
- a vállalat társadalmi felelősségvállalásának teljesítése,
- a befektetői bizalom fenntartása és növelése, és
- az érdekeltek részéről való kedvező fogadtatás kialakítása.

„Az igazgatótanács tudomásul veszi, hogy mind a csoport vállalati teljesítményét, mind pedig az érintett felek előtt képviselt értékét befolyásolja a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi teljesítménye. Ezért az ügyvezető igazgatókkal és valamennyi munkavállalóval szemben elvárás a munkahelyi biztonság és egészségvédelem kérdéseivel szembeni kedvező hozzáállás.” Az Uniq plc vezérigazgatója (élelmiszer-ipari ágazat)

A vállalatok társadalmi felelősségvállalása azt a kérdést érinti, hogy miként tudják az üzleti vállalkozások figyelembe venni működésük gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi hatását. A munkahelyi biztonság és egészségvédelem jelentős szerepet játszik ezeknek az elveknek a gyakorlati megvalósításában. Különösen kiemelt szerepe van a következőnek:

- a munkahelyi biztonság és egészségvédelem kérdésének a nagyobb mérvű vállalatirányítási kezdeményezésekbe való belefoglalása,
- annak biztosítása, hogy a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet érintő kockázatokkal megfelelően foglalkozzanak az alvállalkozók és a beszállítók, és
- a többi vállalkozás motiválása a versenytársi nyomásgyakorlás révén arra, hogy javításokat eszközöljenek a munkahelyi biztonság és egészségvédelem területén.

### Termelékenység és hatékonyság

A lisszaboni stratégiából ered az a központi európai uniós elkötelezettség<sup>(2)</sup>, amelynek célja, hogy a növekvő versenyképességen keresztül azonos jelentőséget kapjon a foglalkoztatás és a termelékenység. Az EU-15 országaiban a munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések költségei a bruttó nemzeti termék 2,6–3,8%-át teszik ki. A balesetek és megbetegedések számának

(1) A „hármás mércé” a szervezeti (és társadalmi) siker mérésével kapcsolatos értékek és kritériumok kiterjesztett spektrumát ragadja meg: a gazdasági, a környezetvédelmi és a társadalmi sikert ([http://en.wikipedia.org/wiki/Triple\\_bottom\\_line](http://en.wikipedia.org/wiki/Triple_bottom_line)).

(2) Lásd a következő weboldalt: ([http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005\\_024\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_en.pdf)).

csökkentése mellett a termelés és a hatékonyság javulása a következők eredménye:

- a munkaerő motivációjának, együttműködési hajlandóságának, valamint a munkahelyi szellemnek a javítása,
- termelékenyebb munkavállalók és hatékonyabb munkamódszerek,
- a nem tervezett költségek csökkentése hatékony üzletfolytonossági tervek révén,
- a munkavállalók toborzása minőségének, illetve megtartásának javítása,
- a biztosítási díjak csökkentése, és
- a büntetőjogi vagy polgári jogi eljárások indítása valószínűségének csökkentése.

A jó munkahelyi biztonságba és egészségvédelembe való beruházással akár 12 : 1 (12 EUR profit minden befektetett 1 EUR után) arányú befektetési hozam érhető el.

„Egyértelmű és közvetlen kapcsolat van a vállalat társadalmi magatartása és jó hírneve, értékesítései, márkavértéke és tulajdonképpen a teljes értéké között. Ez összefüggés (és ezek a következmények) az üzleti vállalkozás méretének és márkavértékének növekedésével egyre határozottabban erősödik.” Leipzig (3)

## Kisvállalkozások

Sok kis- és középvállalkozás kezdi felismerni az elégtelen munkahelyi biztonság és egészségvédelem költségeit és a jó munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi teljesítmény előnyeit. Ezek leginkább a következők tekintetében észrevehetőek:

- az üzleti ügyfelek munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos igényeinek való megfelelés a szerződések elnyerése és megtartása érdekében,
- az üzleti tevékenység megszakításának és a kulcsfontosságú munkatársak elvesztésének elkerülése,
- a munkatársak motivációja és elkötelezettségük megőrzése, és
- a biztosítás rendelkezésre állása és finanszírozhatósága.

A fenntartható üzleti növekedést és stabilitást kereső új és meglévő vállalkozások kezdik megérteni, milyen meghatározó a munkahelyi biztonság és egészségvédelem tekintetében nyújtott teljesítményük. Ez leginkább az ügyfelek munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos követelményei teljesítésének tekintetében érhető tetten.

„Nem csak a munkatársaink hangulata jobb, és kevesebb a megbetegedések aránya, de jelentős mértékben hozzájárul a meglévő ügyfelek megtartásához, és a különbség akkor jelentkezik csak igazán, amikor újabb üzleteket szerzünk meg, és amikor hozzájárul a vállalat növekedéséhez.” John Purnell, regionális igazgató, Cougar Automation Ltd

A felelősségteljes tevékenység vállalatokkal szembeni elvárása azt is eredményezi, hogy ezeket az igényeket támasztják beszállítóikkal szemben is. A jó munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi előírásokba való beruházás növeli a vállalkozás versenyképességét, ami növeli az ügyfelek megőrzésének és új ügyfelek szerzésének potenciálját is.

## A termelékenység és a munkavállalók

Az elégtelen munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi teljesítmény aránytalan hatással van a kisvállalkozásokra. A halálos munkahelyi baleset humán és üzleti költségei, egy nagyobb tüzeset vagy jelentősebb bírósági eljárás hatása

nyilvánvaló. A 9 napnál hosszabb időre leálló vállalatok 60%-a szünetelteti tevékenységét. De a jól teljesítő vállalkozások a termelékenység következő előnyeit könyvelhetik el:

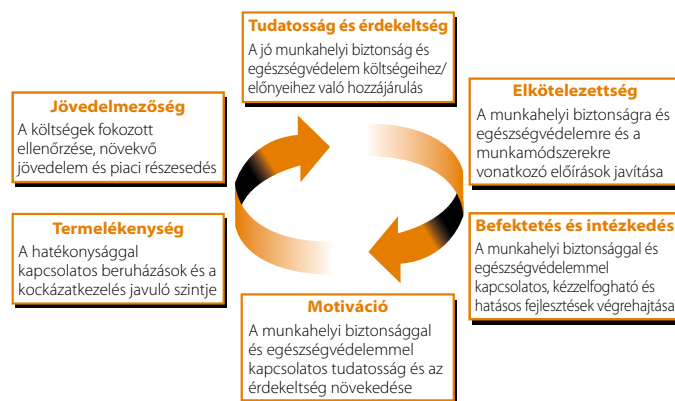
- a gyorsabb munkavégzést kevesebb emberrel lehetővé tevő, biztonságosabb munkamódszerek,
- a balesetek, véletlen incidensek, megbetegedések csökkenő aránya – a betegszabadságon töltött idő például a felére csökkent, és
- a képzett munkaerő toborzása, motivációja és megtartása szintjének maximalizálása.

## Biztosítás

A vállalkozások megfelelő biztosítás nélkül való tevékenysége jogsértő, ám a biztosítási díjak növekszenek, előteremtésük egyre nehezebb. A munkavállalói biztosítások költsége az üzleti vállalkozás típusától függően változik. Az irodai munka esetén a díj kevesebb, mint a bér 0,5%-a; a gyártás esetében magasabb, körülbelül 5%. Az építőipari tevékenység, például a tetőfedés esetén az arány 15%. A legtöbb országban jelentős mértékben eltérhetnek felfelé, illetve lefelé ezektől a „listaáraktól”, a biztosítási rendszer függvényében, ami jelentős pénzügyi megtakarítást jelent a jól teljesítőknek, és szankciókat a rosszul teljesítőknek.

## A megvalósítás

Az üzenet egyértelmű: **a jó munkahelyi biztonság és egészségvédelem jó üzlet.** A vállalkozásoknak integrálniuk kell a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet az üzleti vállalkozás vezetésébe, és növelniük kell a kulcsfontosságú döntéshozók tudatosságát a szervezetben belül.



Ügyfele, befektetője vagy pénzügyi vezetője a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatban felelős és megfelelő kockázatkezeléssel bíró megközelítést vár el? Megszakad-e az üzleti tevékenység, ha valamilyen nem várt esemény következik be? Hátrányosan érintené üzleti vállalkozását egy vagy több kulcsfontosságú munkatárs elvesztése? Előnye származna az olcsóbb biztosításból vagy a nagyobb termelékenységből? Ha e kérdések bármelyikére igen a válasz, akkor a munkahelyi biztonság és egészségvédelem kérdése lehet vállalkozása üzleti sikerének egyik meghatározó tényezője.

A munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre, valamint a gazdasági teljesítményre vonatkozó **további információt** a következő helyen talál: <http://osha.europa.eu/topics/business/performance>.

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem és a gazdasági teljesítmény magyarországi helyzetével kapcsolatos **további információ** a következő helyen található: <http://hu.osha.europa.eu>, <http://www.ommf.gov.hu>.

(3) D. Leipzig (2001), *SA8000: The definitive guide to the new social standard*, Financial Times Prentice Hall.

## Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel.: (+ 34) 94 479 43 60, Fax: (+ 34) 94 479 43 83

E-mail: [information@osha.europa.eu](mailto:information@osha.europa.eu)

